

คำถาม : การแก้ปัญหาดินเค็มในเขตภาคอีสาน มีวิธีอย่างไรบ้าง ที่ไม่ต้องลงทุนสูง

คำตอบ : กรมพัฒนาที่ดินได้เร่งดำเนินการแก้ปัญหาดินตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อดำเนินกิจกรรมปรับปรุงคุณภาพดิน ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาดินเค็มจะเน้นดำเนินการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากดินเค็มได้แพร่กระจายอยู่ในหลายจังหวัดกว่า 15 ล้านไร่ เช่น ขอนแก่น ร้อยเอ็ด นครราชสีมา เป็นต้น ซึ่งกรมฯ มีนโยบายแก้ปัญหาดินเค็มแบบบูรณาการ โดยเร่งฟื้นฟูดินเค็มด้วยการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจบนคันนา ซึ่งเป็นพืชใช้น้ำมากสามารถควบคุมปริมาณน้ำเค็มไม่ให้กระจายขึ้นมาบนดิน เพื่อแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ถือเป็นวิธีการไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ดินเค็มให้มีศักยภาพและเพิ่มผลผลิตพืชเพื่อการบริโภคและผลิตเป็นพืชเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง จากเดิมที่เกษตรกรไม่สามารถปลูกพืชผลทางการเกษตรได้เลย หรือได้เพียงเล็กน้อย จนสามารถปลูกได้ โดยกรมฯ ได้จัดทำ “โครงการปลูกไม้ยืนต้นทนเค็มเพื่อป้องกันการแพร่กระจาย

ดินเค็ม ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงชีมูล” ขึ้น เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดินเค็มให้เกษตรกรในพื้นที่ทุ่งเมืองเพี้ย อ.บ้านไผ่ อ.โนนศิลา และ อ.ชนบท จ.ขอนแก่น ทุ่งเมืองเพี้ย เป็นพื้นที่มีปัญหาด้านดินเค็มอย่างรุนแรง ทำให้เกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกได้อย่างเต็มที่ มีน้ำขังที่เป็นน้ำเค็มไหลออกมาจากน้ำใต้ดิน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นนา ซึ่งไม่สามารถปลูกข้าวได้ตามปรกติธรรมชาติ พื้นที่นามีสภาพเป็นดินที่เค็มและขยายวงกว้างเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ในปัจจุบันมีหน่วยงานราชการได้ขุดลอกคลองน้ำตามธรรมชาติ เพื่อระบายน้ำเค็มออกจากพื้นที่ แต่ไม่สามารถระบายน้ำเค็มซึ่งมีมากได้หมด ทำให้น้ำเค็มคงอยู่ในพื้นที่ และทำให้แพร่กระจายออกไปยังบริเวณใกล้เคียงอีกด้วย

ดังนั้นวิธีแก้ไขที่ดีที่สุด ที่ไม่ต้องลงทุนสูง คือการปรับปรุงแปลงนาขุดคูน้ำ ก่อสร้างทางลำเลียงวางท่อลอดระบายเกลือ หรืออีกทางหนึ่งคือ การแก้ปัญหาด้วยการปลูกไม้ทนเค็ม เช่น กระจดิน ออสเตรเลีย อาคาเซีย ปลูกหญ้าขอบเกลือ “ดักชี” คลุมพื้นที่ป้องกันการระเหยน้ำจากผิวดิน หรือหญ้าแฝกกันแนวท่อน้ำไหล กักเก็บตะกอน ส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งหากพบว่ามี การแพร่กระจายดินเค็มไปยังที่อื่น ให้ปลูกไม้ยืนต้นเพื่อลดระดับน้ำใต้ดิน ปลูกไสน แอพริกัน ถั่วพรี เพื่อเป็นปุ๋ยพืชสดปลูกต้นยูคาลิปตัสบนคันนา เพื่อสร้างรายได้เสริมอีกด้วย

เกษตรกรร่วมแรงร่วมใจแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ปัญหาดินเค็มต้องหมดไปอย่างแน่นอน และเพิ่มรายได้ โดยไม่ต้องลงทุนสูง